

PARTER

Klagande

SCA Graphic Sundsvall Aktiebolag, 556093-6733
SCA Östrand
861 81 Timrå

Ombud: [REDACTED]

Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB
Kungsgatan 44
111 35 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen Västernorrlands beslut 2018-09-27 i ärende nr 555-109-18, se
bilaga 1

SAKEN

Dispens från begränsningsvärden i BAT 19 för produktion av massa, papper och kartong, Östrands massabruk, Timrå kommun

DOMSLUT

Genom ändring av Miljöprövningsdelegationens beslut förordnar mark- och miljödomstolen att dispens från gällande BAT-AEL för TSS och totalkväve ska gälla till och med den 1 september 2023.

Följande villkor ska gälla under dispensperioden.

- Under tiden 30 september 2018 till 31 december 2018 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 2,2 kg/ADt massa.
- Under tiden 1 januari 2019 till 1 september 2023 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 1,8 kg/ADt massa.

- Under tiden 30 september 2018 till 1 september 2023 får utsläpp av totalkväve som årsmedelvärde uppgå till högst 0,30 kg/ADt massa.
-

BAKGRUND

SCA Graphic Sundsvall AB (Bolaget) har hos miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västernorrlands län ansökt om dispens enligt industriutsläppsförordningen (2013:250). Ansökan gäller avsteg från begränsningsvärden (BAT-AEL) angivna BAT 19 i BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong.

Bolaget yrkade bl.a. följande. Under 5 år från det att Bolaget anmält till mark- och miljödomstolen och länsstyrelsen att den nya fiberlinjen tagits i drift ska begränsningsvärdena vara följande.

- För totalkväve 0,30 kg/Adt massa och för
- TSS (GFA) 2,2 kg/Adt massa.

Miljöprövningsdelegationen lämnade i beslut 2018-09-27 Bolaget tidsbegränsad dispens till och med den 1 september 2021. Dispensen förenades med följande villkor.

- Under tiden 30 september 2018 till 31 december 2018 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 2,2 kg/ADt massa.
- Under tiden 1 januari 2019 till 1 september 2021 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 1,8 kg/ADt massa.
- Under tiden 30 september 2018 till 1 september 2021 får utsläpp av totalkväve som årsmedelvärde uppgå till högst 0,30 kg/ADt massa.

Bolaget har nu överklagat miljöprövningsdelegationens beslut hos mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen, med ändring av det överklagade beslutet, förordnar att dispensen från gällande BAT-AEL för TSS och totalkväve ska gälla till och med den 1 september 2023 samt att de av miljöprövningsdelegationen föreskrivna dispensvillkoren anpassas till den ändrade tidsramen.

Bolagets skäl till överklagandet

1 Inledning

Bolagets verksamhet vid SCA Östrand omfattas av industriutsläppsförordningen och kommissionens genomförandebeslut 2014/687/EU av den 26 september 2014 om fastställande av BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU. För verksamhetens utsläpp till vatten gäller BAT 19, tabell 1, och BAT 40, tabell 17.

Enligt BAT 19, tabell 1, gäller följande BAT-AEL

Parameter	Årsmedelvärde, kg/ADt
COD	7-20
TSS	0,3-1,5
Tot-N	0,05-0,25 ¹
Tot-P	0.01-0,03
AOX	0-0,2

¹) *En kompakt biologisk reningsanläggning kan leda till något högre utsläppsnivåer.*

Enligt BAT 40, tabell 17, tillåts högre utsläppsnivåer för COD och TSS samt lägre nivåer för näringsämnen. Som miljöprövningsdelegationen har redovisat i skälen för det överklagade beslutet påverkas det sammanvägda begränsningsvärdet — dvs. den viktning som ska göras mellan begränsningsvärdena utifrån producerad mängd av respektive produkt — endast i begränsad utsträckning av CTMP-produktionen. Bolaget håller därför med miljöprövningsdelegationen om att man kan bortse från BAT 40 i detta sammanhang.

Bolaget bedömer att tillämpliga BAT-AEL för COD, fosfor och AOX kommer att kunna innehållas. När det gäller BAT-AEL för suspenderade ämnen och kväve kommer dock en dispens att behövas under den närmaste femårsperioden. Bolaget har yrkat att nivån 2,2 kg/ADt ska gälla för suspenderat material och nivån 0,30 kg/ADt för kväve.

Miljöprövningsdelegationen har meddelat dispens enligt Bolagets yrkande för kväve medan yrkandet för suspenderat material endast har bifallits till och med utgången 2018. För tiden därefter ska nivån 1,8 kg/ADt innehållas. För båda parametrarna har dispensen tidsbegränsats till den 1 september 2021, dvs. två år mindre än vad bolaget har yrkat. Bolaget kan acceptera skärpningen från 2019 för TSS, men inte tidsbegränsningen av dispensen.

2 Sammanfattning av skälen för Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut utgår ifrån att det föreligger en betydande skillnad mellan den provning som görs enligt miljöbalken och dispensprovningen enligt industriutsläppsförordningen. Delegationen menar därför att den omständigheten att frågan om slutliga villkor för utsläpp till vatten är föremål för ett prøvotidsförfarande inte utgör skäl för dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen. Vidare anger miljöprövningsdelegationen att nybyggda anläggningar förväntas klara att innehålla BAT-slutsatserna från start. Delegationen anser dock att det finns fog för att meddela en dispens för den period som behövs för intrimning, uppföljning och eventuella beslut om att vidta ytterligare åtgärder. Utan annan motivering än en hänvisning till remissyttranden från länsstyrelsen och Timrå och Sundsvalls kommuner konstaterar miljöprövningsdelegationen att tre år är en rimlig tid för att följa upp effekterna av de redan vidtagna åtgärderna, efter att de nya anläggningsdelarna har tagits i drift och trimmats in. Bolaget delar inte miljöprövningsdelegationens bedömning avseende utgångspunkten för provningen och anser att delegationen har tagit uppseendeväckande lätt på bedömningen av det tidsmässiga behovet av dispens.

3 Miljöprövningsdelegationens bedömning är inte riktig

3.1 Likheter och skillnader mellan villkor enligt miljöbalken och BAT-AEL

Bolaget gör gällande att den individuella bedömning som görs när ett tillståndsvillkor enligt miljöbalken föreskrivs och den prövning som ska göras enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen är helt likvärdiga.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Kravet gäller enligt 2 kap. 7 § i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Slutsatser om bästa tillgängliga teknik, s.k. BAT-slutsatser, innehåller oftast utsläppsvärden som enligt 8 § industriutsläppsförordningen gäller som begränsningsvärden för utsläpp under normala driftförhållanden. Utsläppsvärdena reflekterar de utsläppsnivåer som anses vara möjliga att uppnå om bästa tillgängliga teknik (BAT) används. Med BAT avses enligt artikel 3.10 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (nedan *IED-direktivet*) det mest effektiva och mest avancerade stadium vad gäller utvecklingen av verksamheten och tillverkningsmetoderna som anger en given tekniks praktiska lämplighet för att utgöra grunden för gränsvärden för utsläpp och andra tillståndsvillkor och som har till syfte att hindra och, när detta inte är möjligt, minska utsläpp och påverkan på miljön som helhet. Definitionen har delats upp i tre separata led, vilka är illustrativa när innebörden av direktivets bestämmelse ska jämföras med bestämmelserna i 2 kap. miljöbalken:

- Med *teknik* avses både den teknik som används och det sätt på vilket anläggningen utformas, uppförs, underhålls, drivs och avvecklas.

- Med *bästa* avses den teknik som är mest effektiv för att uppnå en hög allmän skyddsnivå för miljön som helhet.
- Med *tillgänglig* avses att tekniken ska ha utvecklats i sådan utsträckning att den kan tillämpas inom den berörda industribranschen på ett ekonomiskt och tekniskt genomförbart sätt och med beaktande av kostnader och nytta, oavsett om tekniken tillämpas eller produceras inom den berörda medlemsstaten, förutsatt att den berörda verksamhetsutövaren på rimliga villkor kan få tillgång till den.

"*Bästa teknik*" enligt IED-direktivet förefaller således motsvara "*bästa möjliga teknik*" enligt 2 kap. 3 § miljöbalken medan "*bästa tillgängliga teknik*" tycks motsvara "*bästa möjliga teknik*" *efter avvägning* enligt 2 kap. 7 § miljöbalken. Det är med andra ord inte möjligt att se att det skulle föreligga någon skillnad mellan ett teknikbaserat villkor enligt miljöbalken och ett begränsningsvärde i en BAT-slutsats. Båda värdena utgår ifrån den tekniska prestandan hos den bästa tillgängliga reningstekniken.

Det är dock vanligt att villkor enligt miljöbalken är utformade på ett sätt som skiljer sig en aning från BAT-AEL. Villkor enligt miljöbalken gäller normalt sett alltid, oavsett driftförhållanden, medan BAT-AEL endast gäller vid normala driftförhållanden, se 8 § industriutsläppsförordningen och artikel 3.13 IED-direktivet.

En annan skillnad mellan tillståndsvillkor enligt miljöbalken och BAT-AEL är det underlag som ligger till grund för respektive krav. BAT-AEL bygger på insamlade utsläppsdata från berörda branscher medan tillståndsvillkor enligt miljöbalken också bygger på detaljerade uppgifter om den anläggning som är föremål för prövning och ibland även uppgifter från test av olika reningstekniker m.m.

Ovanstående skillnader gäller emellertid detaljer som inte påverkar det faktum att tillståndsvillkor enligt miljöbalken och BAT-AEL ofta ger uttryck för exakt samma sak, nämligen funktionskrav på den reningsutrustning som används vid en viss

anläggning. Miljöprövningsdelegationens utgångspunkt — att det skulle föreligga en betydande skillnad mellan den provning som görs enligt miljöbalken och dispensprovningen enligt industriutsläppsförordningen — är således felaktig och missvisande.

3.2 Dispensens giltighetstid bör följa provotidens längd

Provotidsförordnandet inom ramen för mål M 2600-14 beträffande slutliga villkor för utsläpp till vatten från bolagets verksamhet vid Östrand syftar till att erhålla underlag i fråga om hur långt man kan nå genom vidtagande av vissa åtgärder och intrimning av den ändrade anläggningen. Provotidsutredningen kommer att leda till ett underlag för slutliga villkor som är bättre och mer individualiserat än gällande BAT-slutsatser. Som framgår av provotidsförordnandet (detta återges i Bolagets dispensansökan) är målsättningen med provotiden att klara utsläppsvärden som ligger väl inom gällande BAT-AEL-intervall.

För att det ska vara möjligt att optimera reningsanläggningens funktion behövs en flexibilitet under provotiden. Det måste vara möjligt att testa olika körsätt och strategier utan att riskera överskridanden av alltför snäva begränsningsvärden. En biologisk reningsanläggning är levande och man måste alltid pröva sig fram för att erhålla bästa möjliga resultat. Ibland kan därför kväveutsläppen förväntas bli förhöjda och under vissa förutsättningar kan suspenderade ämnen påverkas.

Det kan också visa sig under provotiden att tertiär rening aktualiseras. Det vore emellertid orimligt om det förutsedda arbetssättet under provotiden med igångkörning, intrimning och efterföljande utvärdering av behovet av ytterligare rening skulle omkullkastas på grund av att giltighetstiden för dispensen från gällande BAT-AEL är alltför kort.

Dispens från ett begränsningsvärde som avses i 8 § industriutsläppsförordningen får ges om det med hänsyn till var den anläggning där verksamheten bedrivs ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa

begränsningsvärdet, och dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. I SCA Östrands fall behövs dispensen tillfälligt för att det ska vara möjligt att under prövotiden vidta de åtgärder och pröva de driftstrategier som behövs för att det ska vara möjligt att ta ställning till behovet av eventuell ytterligare rening.

4 Slutsats

Om dispensen skulle gälla under kortare tid än till 1 september 2023, kan ytterligare (tertiär) rening behöva installeras utan att det egentliga behovet av sådan rening har hunnit utvärderas. Det vore enligt Bolagets uppfattning en oproportionerligt kostsam åtgärd i förhållande till en mycket ringa miljönytta. Det mest rimliga och ändamålsenliga är enligt Bolagets mening att låta prövotidsförfarandet i mål M 2600-14 ha sin gång och inte låta detta störas av att strängare krav på utsläpp av TSS och kväve plötsligt blir gällande under pågående utredning och utvärdering. Det sistnämnda blir dessvärre effekten av det överklagade beslutet. Överklagandet bör således bifallas och dispensen förlängas till 1 september 2023.

YTTRANDEN

Länsstyrelsen vidhåller tidigare bedömning om gällande tidsbegränsning av dispens.

Miljöprövningsdelegationen får enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen för det som avses i 8 § meddela dispens om det sker med hänsyn till någon av de tre följande parametrar. Det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet. Länsstyrelsen kan inte se att Bolaget har åberopat något av dessa alternativ i sin överklagan.

Länsstyrelsen instämmer i att prövotidförfarandet ska få ha sin gång. Men frågan är om ett strängare BAT-AEL för TSS och kväve stör prövotidsutredningen i den utsträckning som Bolaget gör gällande.

Planerade avvikande åtgärder för att testa och trimma en anläggning kan i många fall räknas som onormal drift. Då man kan förvänta sig att BAT-AEL överskrids kan Bolaget redan i förväg ta upp diskussionen med tillsynsmyndigheten avseende onormal drift.

Eventuella överskridanden av BAT-AEL påverkas enbart under normal drift, vilket länsstyrelsen anser att tester under prøvotidsperioden sannolikt inte kan räknas som. Att tester av körsätt och strategier sker under prøvotidsperioden anser länsstyrelsen därför inte vara ett argument för dispens från BAT-AEL under prøvotidsperioden. Länsstyrelsen anser därför att dispens ska ges under en kortare period än vad Bolaget yrkar på.

Länsstyrelsen anser således att miljödelegationens beslut ska vidhållas.

Naturvårdsverket har yttrat sig. Naturvårdsverkets syfte med yttrandet är att klargöra problemställningar och visa på vilka utredningar som kan behöva redovisas. Naturvårdsverket tar inte i sak ställning till om överklagandet ska medges eller inte.

Naturvårdsverkets uppfattning är att en pågående prøvotidsutredning i sig inte är dispensgrundande. I ett fall som det aktuella där domstolen meddelat prøvotidsföreskrifter gäller från och med den 1 oktober 2018 BAT-AEL som begränsningsvärden för utsläpp under normala driftförhållanden. Det måste således föreligga omständigheter inom prøvotidsutredningen eller i övrigt som i sig kan vara dispensgrundande enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF.

I målet är frågan om Bolaget ska erhålla dispens för utsläpp av kväve och suspenderade ämnen under en period om tre eller fem år. Naturvårdsverket har gått igenom underlaget och har utgått från Bolagets miljörapporter, redovisade siffror i dispensansökan, uppgifter från ett samrådsmöte (i en annan fråga) som hölls den 13 september 2019 samt haft direkt kontakt med Bolaget avseende redovisade utsläpp.

Det bör noteras att de provisoriska riktvärden som mark- och miljödomstolen föreskrivit är utformade som månadsmedelvärden, medan BAT-AEL gäller som årsmedelvärden. För att kunna göra en jämförelse mellan nivåerna har Naturvårdsverket multiplicerat månadsmedelvärdet med en faktor 0,85 varvid man då skulle få ett värde som ungefärligen motsvarar nivån för ett årsmedelvärde vid samma kravnivå. Det bör vidare anmärkas att data för 2019 avser perioden januari-augusti.

Naturvårdsverket konstaterar att för SÄGF/A klarar Bolaget BAT-AEL, såväl under normala driftförhållanden som under all drift sammantaget. Naturvårdsverket noterar även att utsläppet 2018 var större för normal drift än för all drift, vilket är svårförståeligt. Om detta inte beror på felaktiga data skulle det möjligen kunna inträffa om t.ex. Bolaget har haft problem i reningsanläggningen och därför betraktat det som onormala driftförhållanden, men samtidigt haft en hög produktion i massabruket. Mot bakgrund av ovanstående kan det ifrågasättas om förutsättningarna för dispens är uppfyllda.

Vad gäller kväve är situationen något annorlunda. För kväve har Bolaget svårare för att klara den övre BAT-AEL även under normal drift. Förbättringar har gjorts, men det är fortfarande små marginaler till övre BAT-AEL. Kväve är en besvärligare utsläppspareparameter eftersom kväve behövs i bioreningen för att nå tillräckligt hög COD-reduktion. Till viss del kan förbättringar göras genom att utsläppet av suspenderade ämnen minskas, men det lösta kvävet kan vara svårare att reducera. Naturvårdsverket anser att det är rimligt att Bolaget efter ytterligare trimning av kvävetillförseln kan klara BAT-AEL även med den utformning av reningsanläggning som nu är byggd. Sett till data t.o.m. 2018 tycks det finnas risk att Bolaget kommer att ligga och balansera på den tillåtna nivån under de närmaste åren. Utsläppet hittills under 2019 är klart lägre än tidigare och med marginal under BAT-AEL även inräknat all drift. Om detta kan uppnås varaktigt har dock Naturvårdsverket inte underlag för att bedöma.

Bestämmelsen i 1 kap. 16 § IUF genomför art. 15.4 i Industriutsläppsdirektivet där det uttryckligen anges att en dispens endast får ges om en bedömning visar att ett

uppfyllande av utsläppsvärdet i BAT-AEL skulle leda till orimligt höga kostnader jämfört med miljövinster (till följd av något av de tre uppräknade skälen för dispens). Det är därför Naturvårdsverkets uppfattning att det begränsningsvärde som blir en följd av en dispensprövning inte bör vara mer tillåtande än den nivå där det inte längre leder till orimligt höga kostnader i förhållande till miljönyttan. Av samma skäl menar Naturvårdsverket att en dispens inte ska ges för längre tid än den period som det föreligger skäl för dispensen, dvs. då det kan anses vara orimligt kostsamt att innehålla begränsningsvärdet.

Enligt 1 kap. 18 § industriutsläppsförordningen (2013:250), IUF, får miljöprövningsdelegationen besluta att en dispens enligt 16 § ska gälla för en kortare tidsperiod än som avses i 17 §, om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §. Frågan i målet blir därmed hur lång tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §. Bolagets inställning förefaller vara att avvägningen mellan kostnader och miljönytta är avklarad i och med att alternativa åtgärder av Bolaget anses vara kontraproduktiva när en provotid ändå pågår. Naturvårdsverkets uppfattning är att så inte behöver vara fallet.

Bestämmelsen i 18 § ger en möjlighet att besluta om en kortare dispensperiod än den som följer av 17 §. I motiven till bestämmelsen anges att en kortare dispens bl.a. kan användas om verksamhetsutövaren behöver ansöka om ändringstillstånd eller nytt tillstånd för att anpassa verksamheten så att utsläppsvärden i slutsatser kan följas men tillståndsprocessen inte hinner avslutas innan fyraårsperiodens utgång. Naturvårdsverkets tolkning är att det som avses i förordningsmotiven är att tillståndsprocessen inte hinner avslutas i så god tid att den nödvändiga åtgärden hinner tas i drift före fyraårsperiodens utgång. Innebörden av bestämmelsen är alltså enligt Naturvårdsverkets uppfattning att dispensen kan tidsbegränsas för den tid som behövs för att anpassa anläggningen till slutsatsernas utsläppsvärden. En dispens kan också ges för att en ansökan om ändring av det tillstånd som gäller för verksamheten ska hinna prövas, om en tillståndsprövning är nödvändig för att kunna anpassa anläggningen till BAT-slutsatsernas utsläppsvärden. Det är därför

Naturvårdsverkets uppfattning att en pågående prøvotidsutredning i sig inte är dispensgrundande. I ett fall som det aktuella där domstolen meddelat prøvotidsföreskrifter gäller BAT-AEL från och med den 1 oktober 2018 oavsett vad en prøvotidsföreskrift stadgar. Det måste således föreligga omständigheter inom prøvotidsutredningen eller i övrigt som i sig kan vara dispensgrundande. Naturvårdsverket anser att eftersom det är fråga om en undantagsbestämmelse ska bestämmelsen tillämpas restriktivt vilket även framgår av ett avgörande från mark- och miljödomstolen (Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom den 28 november 2016 i mål nr M 820-15, s. 39). Slutligen åligger det verksamhetsutövaren att visa att det finns skäl för dispens, se 2 kap. 1 § miljöbalken.

Det har inte införts någon bestämmelse om vilka krav som kan ställas på det underlag som i samband med yrkandet ges in till prövningsmyndigheten. Enligt Naturvårdsverket behöver det i ansökan i vart fall finnas en redogörelse för kostnaderna samt minskningen av miljöpåverkan för de fall BAT-slutsatsen uppfylls jämfört med det fall som dispensansökan avser. Redovisningen behöver vara transparent, så att t.ex. beräkningssätt (inklusive ränta och avskrivningstid), kostnader (kapitalkostnader, drift- och underhållskostnader, etc.) och miljönytta för relevanta parametrar framgår.

I förekommande fall är det av vikt att Bolaget skiljer på dels åtgärder som ska utredas som till följd av gällande utredningsföreskrift, dels vad som kan utgöra planerade åtgärder för att kunna minska sina utsläpp så att BAT-AEL inte överskrids. Det är de sistnämnda kostnaderna som ska ligga till grund för prövningen om dispens kan ges för hela den sökta perioden. Naturvårdsverket är medvetet om att det i förevarande fall kan vara samma åtgärder som avses. Trots detta är det viktigt att åtgärderna tydligt särskiljs för att det ska vara möjligt att göra en bedömning av kostnaderna i enlighet med 1 kap. 16 § IUF. Detta särskilt då utredningsmålen når betydligt längre än enbart för att kunna anpassa anläggningen till BAT-slutsatsernas utsläppsvärden.

BOLAGETS BEMÖTANDE AV INKOMNA YTTRANDE

Bolaget vidhåller sina yrkanden och skälen för dessa.

1 Närmare om konsekvenserna av det överklagade beslutet och de tekniska skälen för dispens

Bolagets utgångspunkt är att såväl gällande provotidsföreskrifter som tillämpliga BAT-AEL ska innehållas. Länsstyrelsens utgångspunkt synes vara att de överskridanden av BAT-AEL för kväve och TSS som kan förväntas vid testkörningar och intrimning under provotiden kan betraktas som onormal drift.

Bolaget anser att länsstyrelsens förhållningssätt inte är rimligt. Behovet av flexibilitet under provotiden beror på att den biologiska reningsanläggningens prestanda ska optimeras så att utsläppen till vatten stabilt ska kunna hållas på lägsta möjliga nivå. De målsättningsnivåer som anges i provotidsförordnandet är mycket ambitiösa och kommer att kräva utvärdering av ytterligare reningsteknik. För att undvika att hamna i en rättsligt sett osäker situation skulle bolaget behöva tidigare lägga den ovan nämnda utvärderingen i förhållande till rådande planering. Det skulle i och för sig vara tekniskt möjligt men långt ifrån rimligt enligt bolagets uppfattning.

Att optimera och trimma in en biologisk reningsanläggning kräver erfarenhet av hur anläggningen fungerar i olika driftscenarier. Den optimala tillsatsen av näringsämnen måste utprovas för olika scenarier. Detta innebär att utsläppen av näringsämnen, såsom kväve, kommer att variera under provotiden. Det är också viktigt att säkerställa tillväxt av rätt sorts bakterier i anläggningen. För att få ett slam med rätt densitet som sjunker till botten av bassängen krävs en optimal fördelning mellan olika typer av bakterier. Om exempelvis andelen trådformiga bakterier med låg densitet blir för stor, blir slammets sedimenteringsegenskaper dåliga och man kan få problem med slamflykt, vilket kan ge kraftigt förhöjda utsläpp av TSS. Olika mikroorganismer har en kritisk roll för att den biologiska reningsanläggningen ska fungera som avsett.

Det är givetvis tekniskt möjligt att utreda olika typer av tertiär rening (t.ex. filtrering) redan innan arbetet med optimering och intrimning av den biologiska reningsanläggningen har slutförts. Det vore emellertid kontraproduktivt eftersom det då inte finns ett relevant underlag för dimensionering av sådan rening. Om man åter tar slamflykt som exempel, så kan någon form av filter vara en relevant form av tertiär rening. Höga halter av TSS (som blir fallet vid slamflykt) medför dock en snabb igensättning av ett filter. Detta innebär att det inte är möjligt att dimensionera en eventuell tertiär rening på ett korrekt sätt innan optimeringsarbetet har slutförts.

Ovanstående utgör enbart *ett* exempel på problem som kan uppstå vid optimering och intrimning av en biologisk reningsanläggning. Det finns en mängd andra svårigheter att bemästra under prøvotiden. Exemplet visar dock tydligt att det är mycket viktigt att arbetena utförs i rätt turordning. Fullständig kunskap om den biologiska reningsanläggningens prestanda är nödvändig för att eventuella kompletterande åtgärder ska kunna övervägas. Sådan kunskap tar tid att inhämta och det är det arbetet som ska utföras under prøvotiden.

Av ovanstående framgår att det, skillnad från vad länsstyrelsen och Naturvårdsverket anför, *inte* är så att Bolaget har åberopat prøvotiden *i sig* som ett skäl för dispens enligt 1 kap. 16 § industri-utsläppsförordningen (2013:250). Bolaget menar att det utredningsarbete som ska utföras under prøvotiden måste utföras i en viss ordning för att de åtgärder som slutligen vidtas ska göra det möjligt att innehålla BAT-AEL (och de målsättningsnivåer som anges i prøvotidsförordnandet). Så hade varit fallet oavsett prøvotidens existens.

Att eventuella kompletterande reningsåtgärder inte kan dimensioneras och utvärderas nu beror på reningsanläggningens komplexitet och det svårbemästrade optimeringsarbete som måste utföras. Eftersom sådana kompletterande åtgärder för närvarande inte kan dimensioneras på ett korrekt sätt skulle kostnaden för sådana åtgärder bli orimligt hög i förhållande till miljövinsten (sannolikheten för åtgärden skulle överdimensioneras är stor). Slutresultatet av prøvotidsredovisningen kan bli att tertiär rening inte alls behövs eller att tertiär rening behövs för slutpolering av

avloppsvattnet behövs före utsläpp till recipient. Det enda som framstår som klart är att en eventuell tertiär rening inte kommer att behöva dimensioneras för de utsläppsnivåer som råder under pågående optimerings- och intrimningsarbete. Det är enligt Bolagets mening inte ändamålsenligt att kostnadsuppskatta eller miljökonsekvensbedöma en åtgärd som uppenbarligen inte kan dimensioneras på ett korrekt sätt med nuvarande kunskapsunderlag.

2 Lokala miljöförhållanden

Att de lokala miljöförhållandena är sådana att yrkade utsläppsnivåer kan accepteras under prövotiden framgår av Bolagets kompletteringsyttrande 2018-06-26 vid miljöprövningsdelegationen.

3 Historiska utsläpp

Naturvårdsverket redogör i sitt yttrande för de historiska utsläppen vid SCA Östrand. Det oklart för Bolaget vilket syfte redogörelsen har. Den nya fiberlinjen togs i drift den 1 september 2018. Det var först då fanns ett representativt avloppsvatten att behandla i den ombyggda biologiska reningsanläggningen. Som har utvecklats i avsnitt 1 ovan kommer olika körsätt och strategier att behöva prövas för att optimera och trimma in anläggningen. Historiska utsläpp har således begränsad eller ingen betydelse för behovet av dispens från gällande BAT-AEL för TSS och kväve.

4 Övrigt

När det gäller Naturvårdsverkets synpunkter beträffande 1 kap. 18 § industriutsläppsförordningen kan konstateras att resonemanget inte är förenligt med författningstexten. Där anges att miljöprövningsdelegationen får besluta att en dispens enligt 16 § ska gälla för en kortare tidsperiod än som avses i 17 §, om förutsättningarna för dispens endast finns under den tid som behövs för att anpassa anläggningen till det begränsningsvärde som avses i 8 §. I de förordningsmotiv som åberopas av Naturvårdsverket anges *ett* exempel på när en tidsbegränsad kan aktualiseras ("[e]n sådan kortare dispens kan *bl.a.* användas om verksamhetsutövaren behöver ansöka om ändringstillstånd eller nytt tillstånd för att anpassa verksamheten [...]"), kursivering tillagd). Det finns inget som tyder på att det skulle föreligga något hinder mot att

meddela en tidsbegränsad dispens när det finns ett behov av tid för optimering och intrimning av biologisk reningsanläggning. Tvärtom om ger bestämmelsens ordalydelse stöd för att meddela en sådan dispens.

5 Slutord

Bolaget vidhåller att det mest rimliga och ändamålsenliga är att låta prøvotidsförfarandet i mål M 2600-14 och det därtill kopplade intrimnings- och optimeringsarbetet ha sin gång och inte låta detta störas av att strängare krav på utsläpp av TSS och kväve plötsligt blir gällande under pågående utredning och utvärdering. Överklagandet bör således bifallas och dispensen förlängas till 1 september 2023.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 8 § industriutsläppsförordningen (2013:250) ska BAT-AEL gälla som begränsningsvärden för utsläpp från industriutsläppsverksamheter under normala driftförhållanden, och ska i fråga om utsläppsvärden i huvudslutsatser följas senast den dag som inträffar fyra år efter huvudslutsatsernas offentliggörande.

Miljöprövningsdelegationen får enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen ge dispens från ett sådant begränsningsvärde om det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper och de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och dispensen förenas med ett villkor om att istället följa ett mindre strängt begränsningsvärde. En dispens enligt 16 § upphör att gälla när det begränsningsvärde som dispensen avser har ersatts med en ny slutsats, eller för en kortare tidsperiod som miljöprövningsdelegationen bestämmer, 1 kap. 18 § industriutsläppsförordningen.

Av förordningsmotivet till industriutsläppsförordningen framgår att resultatet av den skälighetsbedömning som ska ske enligt 1 kap. 16 § i huvudsak bör överensstämma med vad som skulle bli resultatet av en tillämpning av 2 kap. 7 § miljöbalken.

BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong fastställdes av kommissionen den 26 september 2014, vilket innebär att BAT-AEL ska följas fr.o.m. 26 september 2018. Sedan industriutsläppsförordningen trädde i kraft ska tillståndsprövningen omfatta en bedömning av om verksamheten utformats och drivs i överensstämmelse med aktuella BAT-slutsatser. I den nu aktuella tillståndsprövningen, som påbörjades 2014, har BAT-slutsatserna använts som referens. Resultatet av prövningen innebär att frågan om utsläpp av behandlat avloppsvatten sköts upp under en prøvotid. Enligt deldom 2015-11-17, U1 ska resultaten av utredningen, inkluderande en redovisning av hur Bolagets förslag till utsläpp från verksamheten överensstämmer med bästa möjliga teknik (BAT), samt kostnader för alternativa åtgärder jämte förslag till slutliga villkor, ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år från det att den nya fiberlinjen tagits i drift.

Bolaget har anmält att den nya fiberlinjen togs i drift den 1 september 2018, vilket innebär att den aktuella prøvotidsutredningen ska redovisas senast den 1 september 2021.

Dispens ska medges

Som framgår ovan får dispens från ett sådant begränsningsvärde medges om det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper och de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och dispensen förenas med ett villkor om att istället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar i sitt beslut att Bolaget vidtagit flera åtgärder. Den nya fiberlinjen har tagits i drift tillsammans med en delvis ny reningsanläggning. Vissa åtgärder har vidtagits för att minska utsläppen från befintlig anläggning. Miljöprövningsdelegationen konstaterar också att Bolaget kommer att kunna följa upp effekterna av åtgärderna först när den nya fiberlinjen tagits i drift. Mot bakgrund av detta anser miljöprövningsdelegationen att kostnader för att sänka utsläppsnivåerna i dagsläget kan anses oproportionerliga i förhållande

till miljönyttan. Miljöprövningsdelegationen anser därmed att det är rimligt att bevilja dispens, dock under en begränsad tid.

Naturvårdsverket uttrycker i sitt yttrande tveksamhet till Bolagets ansökan med hänvisning till att pågående provotidsutredning i sig inte är dispensgrundande. Naturvårdsverket tar dock inte i sak ställning till om Bolagets överklagande ska medges eller inte. Enligt Naturvårdsverket skulle Bolaget i ansökan i vart fall behöva redogöra för kostnaderna samt minskningen av miljöpåverkan för det fall BAT-slutsatsen uppfylls jämfört med det fall som dispensansökan avser. Länsstyrelsen anser att miljöprövningsdelegationens beslut ska vidhållas och menar samtidigt att provotidsutredningen ska få ha sin gång. Länsstyrelsen menar dock att planerade avvikande åtgärder för att testa och trimma en anläggning i många fall kan räknas som onormal drift. Då man kan förvänta sig att BAT-AEL överskrids anser länsstyrelsen att Bolaget redan i förväg kan ta upp diskussionen med tillsynsmyndigheten avseende onormal drift.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att miljöprövningsdelegationen ansett att skäl för dispens i och för sig föreligger. Miljöprövningsdelegationen har lämnat dispens men för en kortare tid än Bolaget yrkat. Mark- och miljödomstolen delar miljöprövningsdelegationens och länsstyrelsens bedömning att förutsättningar för dispens föreligger och att det är rimligt att dispens ska beviljas i detta fall. Domstolen delar även Naturvårdsverkets ståndpunkt att en provotidsutredning generellt inte kan anses vara dispensgrundande, men anser att de omständigheter som föranlett provotidsförordnandet bör beaktas i dispensprövningen. I det nu aktuella fallet kan dock ansökan om dispens, prövas och beviljas dels med hänvisning till miljöprövningsdelegationens bedömning ovan dels med utgångspunkt från de omständigheter och utredningsbehov som legat till grund för den aktuella provotidsutredningen. I det sammanhanget konstaterar mark- och miljödomstolen att BAT-slutsatserna beaktades under skriftväxlingen i målet. Sammantaget resulterade prövningen i att frågan om utsläppsvillkor sköts upp under en provotid.

Dispens ska medges i enlighet med Bolagets yrkande

Den andra frågan som mark- och miljödomstolen har att ta ställning till gäller om dispens ska medges under 5 år enligt Bolagets yrkande eller 3 år i enligt miljöprövningsdelegationens beslut och länsstyrelsens yttrande. Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

En av de centrala frågorna under tillståndsprocessen omfattar utsläppen till vatten från Bolagets verksamhet.

Vid avgörandet av vilka villkor som ska gälla för utsläpp av behandlat avloppsvatten har hänsyn tagits till den geografiska lokaliseringen, anläggningens tekniska egenskaper och lokala miljöförhållanden. Även kostnadsaspekten har vägts in i den bedömning som gjordes. Såsom framgår ovan har även BAT-slutsatserna beaktats vid tillståndsprövningen. Resultatet av denna avvägning skulle exempelvis kunna resultera i slutliga villkor om begränsningsvärden, villkor om skyddsåtgärder eller ytterligare utredningar inom ramen för ett prøvotidsförfarande. Bolaget och remissmyndigheterna enades om att avgörandet om vilka villkor som ska föreskrivas beträffande utsläpp av behandlat avloppsvatten skulle skjutas upp under en prøvotid. Mark- och miljödomstolen fastställde prøvotiden till 3 år från det att den nya fiberlinjen togs i drift.

Såvitt framgår av Bolagets dispensansökan pågår det aktuella utredningsarbetet enligt utredningsföreskriften. Målsättningen med prøvotiden är att klara utsläppvärden som ligger väl inom gällande BAT-AEL-intervall. Bolaget har i detalj redovisat förutsättningarna och svårigheterna i det nu aktuella fallet och anser att det är orimligt att det förutsedda arbetssättet under prøvotiden med igångkörning, intrimning och efterföljande utvärdering av behov av ytterligare rening skulle omkullkastas på grund av att giltighetstiden för dispensen från gällande BAT-AEL är alltför kort. Bolaget har redovisat flera skäl i det avseendet. Mark- och miljödomstolen delar i allt väsentligt Bolagets bedömning i den delen och anser att bolagets överklagande därmed ska bifallas. Det är rimligt att i detta fall att låta prøvotidsförfarandet ha sin gång och att rimlig tid medges till utredning och utvärdering. I den delen är också Bolaget och länsstyrelsen i princip överens.

Länsstyrelsen anser dock att frågan om begränsad tid för dispens och eventuella överskridanden av BAT-AEL i stället kan lösas med hänvisning till att många situationer under provotiden (tester och intrimning) som leder till överskridanden av BAT-AEL kan härledas till ”onormal drift” och att sådana situationer kan hanteras i diskussioner med tillsynsmyndigheten. Mark- och miljödomstolen anser att sådant arbetssätt innebär onödig administrativ börda för både Bolaget och tillsynsmyndigheten som därmed riskerar att missgynna miljöarbetet och målsättningen med den pågående provotidsutredningen.

Genom ändring av miljöprövningsdelegationens beslut bifaller mark- och miljödomstolen Bolagets yrkande. Mark- och miljödomstolen förordnar att dispensen från gällande BAT-AEL för TSS och totalkväve ska gälla till och med den 1 september 2023 samt att de av miljöprövningsdelegationen föreskrivna dispensvillkoren anpassas till den ändrade tidsramen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (MMD-02)

Överklagande senast den 23 april 2020. Prövningstillstånd krävs.

Lars Nyberg

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lars Nyberg, ordförande, och tekniska rådet Lars-Gunnar Sjölund samt de särskilda ledamöterna Bengt Marsh och Uno Norberg.

Länsstyrelsen
Västernorrland

Miljöprövningsdelegationen

Beslut

2018-09-27

SCA Graphic Sundsvall AB
[REDACTED]@sca.com

Sida 1 av 14

555-109-18	555-109-18
2262-101	2262-101
MILJÖPRÖVNINGS TINGSRÄTT	
jurist 2	
INKOM:	2018-11-14
MÅLNR:	M 3193-18
AKTBIL:	5

Dispens från begränsningsvärden i BAT 19 för produktion av massa, papper och kartong, Östrands massabruk, Timrå kommun

Verksamhet enligt 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland lämnar SCA Graphic Sundsvall AB tidsbegränsad dispens från begränsningsvärdena för totalt suspenderat material (TSS) respektive kväve i BAT 19 för produktion av massa, papper och kartong. Beslutet avser Östrands massabruk i Timrå kommun. Dispensen gäller till och med den 1 september 2021.

Följande villkor ska gälla under dispensperioden:

Under tiden 30 september 2018 till 31 december 2018 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 2,2 kg/Adt¹ massa.

Under tiden 1 januari 2019 till 1 september 2021 får utsläpp av TSS som årsmedelvärde uppgå till högst 1,8 kg/Adt massa.

Under tiden 30 september 2018 till 1 september 2021 får utsläpp av totalkväve som årsmedelvärde uppgå till högst 0,30 kg/Adt massa.

Verkställighet

Dispensen med begränsningsvärden börjar gälla omedelbart, även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Kungörelsedelgivning

Detta beslut ska delges genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska införas i Sundsvalls Tidning samt i Post- och Inrikes Tidningar, inom tio dagar från datum för beslutet.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvarare på Kommunledningskontoret i Timrå kommun och på Länsstyrelsen Västernorrlands diarium. Delgivning anses ha skett två veckor efter detta beslut.

¹ Adt = Ton lufttorrt massa, uttryckt vid 90 % torrhalt.

INFORMATION

Detta tillstånd befriar inte verksamhetsutövaren från skyldigheten att iakttä vad som gäller enligt andra beslut och bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som beslutet avser.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Bakgrund

Utsläppsvärden i slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT-slutsatser) för produktion av massa, papper och kartong enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ska gälla som begränsningsvärden (BAT-AEL) och följas senast den 30 september 2018. SCA Graphic Sundsvall AB, organisationsnummer 556093-6733 (nedan kallat Bolaget), har ansökt om tidsbegränsad dispens för utsläppsvärdena för totalkväve respektive TSS i BAT 19.

BAT 19 gäller för produktion av sulfatmassa. De aktuella utsläppsvärdena enligt BAT 19 är:

- för totalkväve 0,25 kg/Adt massa som årsmedelvärde och
- för TSS 1,5 kg/Adt massa som årsmedelvärde.

Enligt fotnot till BAT 19 kan en kompakt biologisk avloppsreningsanläggning leda till något högre utsläppsnivåer för totalkväve.

Bolaget har tillstånd enligt miljöbalken att, inom fastigheterna Östrand 3:1 och 3:4 i Timrå kommun, tillverka upp till 1 100 000 ton per år av blekt sulfatmassa och CTMP, varav högst 120 000 ton per år av CTMP. Tillståndet meddelades av Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt den 17 november 2015 (mål M 2600-14) samt av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt den 1 juli 2016 (mål M 11173-15).

Ärendets handläggning

Ansökan om dispens kom in till miljöprövningsdelegationen den 3 januari 2018. Efter kompletteringar kungjordes ansökan den 12 juli 2018 i Sundsvalls Tidning och har remitterats till Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Timrå och Sundsvalls kommuner samt Kammarkollegiet. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttranden som kommit in.

ANSÖKAN MED YRKANDEN, ÅTAGANDEN OCH ANDRA VILLKOR

Yrkanden

Bolaget yrkar att under 5 år från det att Bolaget anmält till mark- och miljödomstolen och länsstyrelsen att den nya fiberlinjen tagits i drift ska begränsningsvärdena vara:

- för totalkväve 0,30 kg/Adt massa och
- för TSS (GFA) 2,2 kg/Adt massa.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Om länsstyrelsen anser att dispensen ska baseras på både BAT 19 och 40 och detta är mer praktiskt utifrån de förhållanden som råder på Östrand, så ansöker Bolaget om dispens från både BAT19 och BAT 40 och yrkar att dispensen förenas med de ovan föreslagna villkoren.

Bolaget yrkar även att miljöprövningsdelegationen förordnar att dispensbeslutet ska gälla även om det inte har vunnit laga kraft.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Reningsteknik

Vid Östrands massabruk renas processavloppsvatten från produktion av sulfatmassa och CTMP i en biologisk reningsanläggning, en så kallad multibio, där mikroorganismer bryter ner organiskt material i vattnet. Försedimentering och tillsättning av närsalter sker innan vattnet leds till multibion. Behandlat avloppsvatten leds till eftersedimentering innan klarfasen släpps till recipienten, Alnösundet.

För att kontrollera att halterna av närsalter finns i tillräcklig mängd i förhållande till mängden syreförbrukande ämnen (COD), så mäts bland annat kväve on-line. Online-mätningen är kopplad till det program som beräknar mängden närsalter som tillsätts.

Bolaget menar att den biologiska avloppsreningen vid SCA Östrand är en kompakt biologisk avloppsreningsanläggning. Anläggningen har en kort uppehållstid i de biologiska stegen på totalt ca 20 h.

Fabrikens sulfatmassalinje har byggts ut för att kunna producera dubbelt så mycket massa. I fiberlinjen kommer blekning av massa att ske både med och utan kloridoxid. Därför kompletteras den aeroba bioreningen med ett anaeroft kloratreduceringssteg och en aerob volym på 8 000 m³. Eftersedimenteringen kompletteras med en till bassäng där avskiljning av suspenderande ämnen sker. Fiberlinjen tas i drift under andra halvan av 2018.

Verksamhetens tillstånd enligt miljöbalken är förenat med utredningsvillkor, som bland annat omfattar att undersöka möjligheterna till att reducera utsläpp av suspenderande ämnen och närsalter.

Recipient

SCA Östrand är belägen på en udde vid Skönviken, nordvästra delen av Alnösundet och vid västra Klingerfjärden, vilka utgör en del av Sundsvallsbukten, som mynnar i Bottenhavet. Recipienten är en del av vattenförekomsten Alnösundet (SE622500-172430). Sundsvallsbukten har stor sötvattentillrinning via Indalsälven och Ljungan.

De lokala recipientförhållandena är enligt Bolaget goda för de utsläpp som dispensansökan omfattar och möjligheterna till utspädning stora. De ökade utsläppen medverkar inte till att någon miljö kvalitetsnorm överskrids.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

SCA Östrand deltar tillsammans med andra industrier i övervakning av förhållandena i vattenmiljön i recipienten. Detta sker genom medlemskap i Sundsvallsbuktens vattenvårdsförening (SBVV), som genomför provtagning i Alnösundet och övriga Sundsvallsbukten enligt ett kontrollprogram.

Senaste provtagningen, 2015, visade att status för näringsämnen var tillfredsställande, bottnarna vid provtagningsstationerna var syresatta och siktdjupet var tillfredsställande. De statistiska utvärderingarna visade framförallt på signifikanta minskningar i halterna av närsalter i området. I bottenvatten hade syrgashalterna ökat signifikant över tid vid tre av provtagningsstationerna. En sammanvägd bedömning visade på hög status i vattenförekomsten Alnösundet.

Tidigare utsläpp

Under de senaste åren har utsläppen från verksamheten sett ut enligt följande.

TSS:

	Utsläpp [ton/Adt]	Utsläpp under normal drift [ton/Adt]	Utsläpp [ton]	Utsläpp under normal drift [ton]
2015	1,4	1,3	727	641
2016	2,5	2,3	1 268	1 045
2017	1,4	1,3	687	606

Totalkväve:

	Utsläpp [ton/Adt]	Utsläpp under normal drift [ton/Adt]	Utsläpp [ton]	Utsläpp under normal drift [ton]
2015	0,27	0,25	139	124
2016	0,28	0,27	139	124
2017	0,30	0,27	144	109

Bolaget anför att siffrorna ovan för normal drift är något osäkra, p.g.a. att det inte är helt entydigt hur normal drift ska räknas.

Produktionen har under tiden för ovanstående utsläpp legat kring hälften av den kapacitet som fabriken får efter idrifttagandet av ny fiberlinje, som inletts 2018.

Åtgärder för att uppnå gällande BAT-AEL

Vidtagna åtgärder är bland annat ett effektivare och mer driftssäkert luftningssystem i botten av multibiobassängen, inkoppling av ny kloratreduktionsbassäng, installation av nya fläktar för högre luftarkapacitet i multibion, ombyggnation av fiberslamsystemet, inkoppling av nya volymer i returslamluftningen och utbyte av kompressorer i returslamluftningen.

Filtrering, flotation och kemisk fällning utreddes 2014 som tänkbara åtgärder för att uppnå minskade utsläppsnivåer, i samband med att Bolaget sökte nytt

2018-09-27

555-109-18
2262-101

tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten. Dessa tekniker är fortfarande de alternativ som är kommersiellt tillgängliga för behandling av processvatten från skogsindustri. Utredningen och redovisning av kostnader för utredda alternativ har bifogats föreliggande dispensansökan.

Efter igångkörning av den utbyggda fabriken, med start sommaren 2018, så kommer det att ta en tid innan den dimensionerade produktionen för fabriken uppnås, vilket påverkar tiden för intrimning av reningen. Först därefter finns möjlighet att se vilka åtgärder som är mest lämpade.

Skäl för dispens

Bolaget åberopar att oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa begränsningsvärdena uppstår på grund av både var anläggningen ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper och de lokala miljöförhållandena. Motiveringen är ovanstående beskrivning av recipient, teknik och förhållanden i övrigt.

Utsläppen för de kommande åren är svåra att prognosticera, eftersom en delvis ny rening med nya förutsättningar tas i drift.

Tid för dispens

Bolaget anser att det är orimligt och ekonomiskt oförsvarbart att investera i detta skede. Tillräcklig utredning har inte skett. Bolagets uppfattning är att mark- och miljödomstolen avsett att anläggningens status efter genomförd utbyggnad och drifttagning ska bedömas efter avslutad prövotidsutredning och att det då också ska avgöras vilka eventuella tillbyggnader som ska göras.

Bolagets ambition är att under utredningen enligt gällande utredningsvillkor för verksamheten, undersöka vilka åtgärder som ger den största miljönyttan och samtidigt uppfylla BAT-villkoren. Bolaget ansöker därför om dispens från BAT-värden under fem års tid, för att hinna utvärdera de åtgärder som utredningen leder fram till. Resultaten av utredningen ska enligt villkoret ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år från det att den nya fiberlinjen tagits i drift.

Eventuella åtgärder som utredningarna leder till kommer att ske efter prövotidens utgång och beslut om slutliga villkor. Om tillbyggnad blir aktuellt så kommer detta att förprojekteras, upphandlas och utföras.

Bolaget menar att den långsiktiga miljönyttan med att vänta tills åtgärderna kan implementeras blir större, än att installera teknik med okänd effekt i förväg.

Bolaget anser att det behövs fem år för implementering och utvärdering av effekterna.

TSS

Utsläpp av organiskt material från Östrand bedöms ha en liten påverkan på Sundsvallsbukten jämfört med transport av organiskt material från Indalsälven. Verksamhetens andel av organiskt material bedöms vara i nivå

2018-09-27

555-109-18

2262-101

5 %. Östrands påverkan på syretillståndet i bottenvatten och därmed bottenfauna, bedöms som marginell.

Kväve

En kompakt biorening kan generera en högre utsläppsnivå av kväve, vilket också är en fotnot i BAT 19. En god COD-reduktion och en bra slamkvalitet kräver ett kväveöverskott på ca 5 mg/l, för att säkerställa att tillräckligt med organiskt kväve finns tillgängligt. En del av totalkvävet är i form av oorganiskt kväve som är mer svårtillgängligt för mikroorganismerna.

Bolaget bedömer att utsläpp av kväve från Östrand har en liten påverkan på Sundsvallsbukten jämfört med transport av kväve från Indalsälven. Östrands andel av kväve bedöms vara i nivån 5 % och kväve bedöms inte utgöra den begränsande faktorn för primärproduktionen. Kväveemissionens påverkan på miljöförhållandena i Sundsvallsbukten bedöms vara av begränsad karaktär.

YTTRANDEN

I de yttranden som kommit in framförs följande.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen Västernorrland anser att dispens för BAT-slutsatserna endast ska ges under tre år från det att fiberlinjen tagits i drift. Vidare föreslår länsstyrelsen begränsningsvärden för utsläpp av kväve på 0,28 kg/ADt respektive 1,6 kg/ADt för utsläpp av suspenderande ämnen från den 1 januari 2019. För de tre första månaderna kan 0,30 kg/ADt gälla för kväve och 2,2 kg/ADt för suspenderande ämnen.

Länsstyrelsen menar att dispens med de nivåer som Bolaget yrkar på innebär orimligt höga ökning av utsläpp, jämfört med utsläpp enligt BAT-AEL. Med full produktion av sulfatmassa, skulle de maximalt tillåtna utsläppen bli 20 % större för kväve och 47 % större för suspenderande ämnen med nivåer enligt Bolagets yrkande jämfört med BAT-AEL.

Bolagets yrkanden innebär samma begränsningsvärden som i de provisoriska villkoren i verksamhetens tillstånd, trots att villkoren gäller all drift och BAT-AEL gäller normal drift samt att villkoren är skrivna som månadsmedelvärden och BAT-AEL som årsmedelvärden.

Länsstyrelsen uppmärksammar att Bolagets dispensansökan inte omfattar CTMP-massa och att därför CTMP-produktionen måste hanteras separat i redovisningen av uppfyllande av BAT-AEL.

Det är viktigt att utsläppen av kväve inte tillåts öka så mycket att statusen för näringsämnen i Alnösundet riskerar att försämrats. Bolagets utsläpp under 2017 var det näst högsta i Västernorrland från miljöfarliga verksamheter.

Nya och ombyggda reningsanläggningar bör med god marginal klara den övre gränsen på BAT-AEL. Medan den nya vattenreningsanläggningen

2018-09-27

555-109-18
2262-101

designats, har Bolaget haft kännedom om vilka BAT-AEL som kommer att gälla.

Länsstyrelsen bedömer att tre år är tillräckligt för att bolaget ska hinna göra de förbättringar som krävs ifall det skulle visa sig att den nya anläggningen inte håller måttet.

Kommun

Miljö- och byggnadsnämnden i Timrå kommun bedömer att ansökan kan godtas men med tillägg att sökt dispens om möjligt medges för den tid som utredningen faktiskt tar (maximalt tre år) plus två år för utvärderingen.

Miljökontoret i Sundsvalls kommun betonar att en eventuell dispens beviljas under så kort tid som möjligt för att minska påverkan, inte bara i närområdet utan även den påverkan som sker längre ut i Sundsvallsbukten och i Bottenhavet.

Bolagets bemötande av yttranden

Bolaget menar att den långsiktiga miljönyttan blir större om man väntar tills åtgärder kan implementeras efter utredning enligt gällande utredningsvillkor, än att installera teknik med okänd effekt i förväg, eftersom syftet med utredningsvillkoret är att komma så lågt som möjligt i utsläppsnivåer och inte bara klara BAT-AEL. Prövotiden är tre år efter att fiberlinjen tagits i drift. Efter att utredningen skickats in tillkommer handläggningstid för miljödomstolen och inblandande myndigheter, vilket Bolaget förväntar sig tar ett till två år. Eventuella åtgärder kan vidtas efter dom och mest troligt först efter förprojektering och upphandling, som avses ske efter dom. Bolaget vidhåller därför att fem år behövs för dispensen.

Vad gäller nivåer som yrkas, är Bolagets uppfattning att domstolen tog hänsyn till BREF och BAT vid fastställande av de provisoriska villkoren.

Bolaget kan inte i förväg prognosticera tiden för onormal drift och anser därför att det är omöjligt att föreslå lägre värden än de som tidigare avgjorts i miljödomstol.

Tolkningen av vad som är onormal drift är oklar.

I Bolagets tycke innebär det också praktiska och onödiga svårigheter att följa två olika uppsättningar riktvärden under den korta tidsperiod det är fråga om.

Om länsstyrelsen anser att dispensen ska baseras på både BAT19 och 40 och detta är mer praktiskt utifrån de förhållanden som råder på Östrand, så yrkar Bolaget i andra hand dispens från både BAT19 och BAT 40 och yrkar att dispensen förenas med de ovan föreslagna villkoren.

2018-09-27

555-109-18
2262-101**MILJÖPRÖVNINGSDELEGATIONENS BEDÖMNING****Dispensprövningens omfattning**

Bolaget har ansökt om dispens från BAT 19, som gäller sulfatmassaproduktion, medan BAT 40 gäller för CTMP-produktion.

Bolaget är skyldigt att redovisa hur verksamheten innehåller begränsningsvärdena både i BAT 19 och i BAT 40. Enligt Naturvårdsverkets vägledning om BAT-slutsatser för produktion av massa, papper och kartong görs detta genom att vikta de båda begränsningsvärdena med hjälp av förhållandet mellan producerad mängd av respektive produkt.

Bolaget har i komplettering till ansökan redovisat sammanvägt BAT-AEL för produktion av sulfatmassa och CTMP och konstaterat att det sammanvägda värdet varit detsamma för de senaste tre åren och att det kommer att förändras obetydligt vid olika produktionsmängder. Utsläppen till vatten redovisas gemensamt, eftersom vattnen från produktion av sulfatmassa och CTMP samrenas och har en gemensam utsläppspunkt.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att dessa förhållanden gäller med eller utan dispens från BAT 19. Eftersom sulfatmassaproduktionen är stor i förhållande till CTMP-produktionen påverkas det sammanvägda begränsningsvärdet väldigt lite av begränsningsvärdet för CTMP. Se exempel i tabell 1.

Tabell 1

Sammanvägt begränsningsvärde [kg/Adt]	1 000 000 sulfat + 90 000 CTMP	900 000 sulfat + 90 000 CTMP	800 000 sulfat + 90 000 CTMP	700 000 sulfat + 90 000 CTMP	600 000 sulfat + 90 000 CTMP	500 000 sulfat + 90 000 CTMP
TSS						
Utan dispenser	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Med dispens enligt Bolagets förstahandsyrkande	2,1	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0
Med dispens enligt Bolagets andrahandsyrkande	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Kväve						
Utan dispenser	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,26
Med dispens enligt Bolagets förstahandsyrkande	0,29	0,29	0,29	0,29	0,28	0,28
Med dispens enligt Bolagets andrahandsyrkande	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30

Dispens från både BAT 19 och BAT 40, enligt Bolagets andrahandsyrkande, skulle innebära att större utsläpp tilläts än med dispens från endast BAT 19. Se exempel i tabell 2.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Tabell 2

	Begränsningsvärde sulfatmassa-produktion [kg/Adt]	Begränsningsvärde CTMP-produktion [kg/Adt]	Sammanvägt begränsningsvärde * [kg/Adt]	Motsvarar utsläpp [ton] *
TSS				
Utan dispenser	1,5	0,9	1,4	1 578
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	1,6	0,9	1,5	1 676
Med dispens från BAT 19 enligt Bolagets förstahandsyrkande	2,2	0,9	2,1	2 264
Med dispens från BAT 19 och BAT 40 enligt Bolagets andrahandsyrkande	2,2	2,2	2,2	2 420
Kväve				
Utan dispenser	0,25	0,18	0,24	267
Med dispens enligt länsstyrelsens yrkande	0,28	0,18	0,27	296
Med dispens från BAT 19 enligt Bolagets förstahandsyrkande	0,30	0,18	0,29	316
Med dispens från BAT 19 och BAT 40 enligt Bolagets andrahandsyrkande	0,30	0,30	0,30	330

* räknat på en produktion av 980 000 ton sulfatmassa och 120 000 ton CTMP

Miljöprövningsdelegationen ser inga skillnader i hur det skulle fungera praktiskt med dispens från både BAT 19 och BAT 40 jämfört med dispens från endast BAT 19.

Miljöprövningsdelegationen anser därför att ansökan om dispens från endast BAT 19 ska prövas.

Skal för dispens

Av 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen följer att miljöprövningsdelegationen får ge dispens från ett begränsningsvärde om

1. det med hänsyn till var den anläggning som verksamheten bedrivs på ligger geografiskt, anläggningens tekniska egenskaper eller de lokala miljöförhållandena skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan att följa begränsningsvärdet, och
2. dispensen förenas med ett villkor om att i stället följa ett mindre strängt begränsningsvärde.

Bolaget menar att dispens ska beviljas eftersom tillräcklig utredning i dagsläget inte har skett. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att det tillståndsavgörande med prövotidsutredning från mark- och miljödomstolen som Bolaget hänvisar till inte tar ställning till industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatserna, utan är ett beslut om tillstånd enligt miljöbalken. Utredningsvillkoret syftar till att utreda vilka nivåer anläggningen kan nå ner till och uppnå en anläggning med så små utsläpp som möjligt. Redovisningen ska enligt villkoret omfatta hur Bolagets förslag till utsläppsvillkor överensstämmer med bästa möjliga teknik. Kravet på bästa möjliga teknik följer av 2 kap. 3 § miljöbalken. Denna process är helt fristående från industriutsläppsförordningens krav.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Enligt utredningsvillkor U1 ska Bolaget utreda hur låga nivåer anläggningen kan komma ner till, utöver de krav som ställs i BAT-slutsatserna. Båda utredningsnivåerna är lägre än begränsningsvärdena i BAT-slutsatserna. Utredningen ska redovisas oberoende av innehållandet av BAT-slutsatserna. Miljönyttan av utredningen av utredningsvillkoret ska alltså vara densamma, oavsett BAT-slutsatserna. Prövotidsvillkoret som sådant är således inte skäl till att bevilja ansökt dispens.

Bolaget har också framfört att det innebär praktiska och onödiga svårigheter att följa två olika riktvärden under den korta tidsperiod det är fråga om. Inte heller det är ett sådant skäl som miljöprövningsdelegationen enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen får bevilja dispens för. De riktvärden Bolaget syftar på är dessutom olika oavsett om dispens beviljas, eftersom efterlevnad av riktvärdena enligt tillståndet ska redovisas genom att visa utsläppsvärden för all drift och efterlevnaden av BAT-AEL genom att visa utsläppsvärden för normal drift.

Den biologiska avloppsreningen vid SCA Östrand är en kompakt biologisk avloppsreningsanläggning. Att denna tekniska egenskap kan medföra något högre utsläppsnivåer än BAT-AEL finns det stöd för i fotnot till BAT 19.

Bolaget har under den fyraårsperiod då BAT-slutsatserna varit publicerade gjort omfattande investeringar med en ny fiberlinje och omfattande ombyggnader av sin vattenreningsanläggning. Nybyggda anläggningar förväntas klara att innehålla BAT-slutsatserna från start. D.v.s. anläggningen förväntas vara projekterad med bästa tillgängliga teknik och därmed kunna innehålla begränsningsvärdena i slutsatserna.

Under 2018 har den nya fiberlinjen tagits i drift tillsammans med en delvis ny reningsanläggning. För sin sedan tidigare befintliga anläggning har Bolaget vidtagit vissa åtgärder för att minska sina utsläpp. Dock har Bolaget inte haft möjlighet att trimma in de nya anläggningsdelarna. Den nya anläggning som tas i drift under andra halvan av 2018 kommer som mest att kunna producera ungefär dubbelt så mycket massa som den tidigare fabriken. Bolaget har ingen klar prognos för vilka effekter detta kommer att ha på den delvis utbyggda reningsanläggningen och utsläppsnivåerna.

Eftersom Bolaget vidtagit åtgärder och kommer att kunna följa upp effekterna av dem först när den nya fiberlinjen nu tas i drift, så anser miljöprövningsdelegationen ändå att kostnader för att sänka utsläppsnivåerna i dagsläget kan anses oproportionerliga i förhållande till miljönyttan. Miljöprövningsdelegationen anser det rimligt att bevilja dispens, under en begränsad tid, så att Bolaget kan följa upp utsläppsnivåerna och därefter bedöma behovet av eventuella ytterligare åtgärder. Miljöprövningsdelegationen menar således att det med hänsyn till anläggningens tekniska egenskaper, under en begränsad period, skulle medföra oproportionerligt höga kostnader jämfört med miljönyttan av att följa de aktuella begränsningsvärdena.

Tidsbegränsad dispens kan därför ges, men ska förenas med villkor.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Tid för dispens

BAT-slutsatserna för massproduktion offentliggjordes den 30 september 2014. Bolaget har under fyra år sedan dess känt till vilka begränsningsvärden som kommer att gälla och haft tid för att utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att anläggningen ska kunna innehålla dem.

Miljöprövningsdelegationen anser att fyra år ska anses tillräckligt för att både göra tillräcklig utredning och vidta åtgärder som behövs för att klara begränsningsvärdena för en befintlig anläggning.

Miljöprövningsdelegationen menar att uppfyllandet av BAT-AEL inte har ett samband med det utredningsvillkor som Bolaget hänvisar till och instämmer med länsstyrelsen i att en ombyggd reningsanläggning med god marginal bör klara övre BAT-AEL. Därmed anser miljöprövningsdelegationen att det inte finns skäl att bevilja dispens under fem år från det att bolaget anmält till mark- och miljödomstolen och länsstyrelsen att den nya fiberlinjen tagits i drift.

Länsstyrelsen anser i sitt yttrande att tre år är tillräckligt för att bolaget ska hinna göra de förbättringar som krävs ifall det skulle visa sig att den nya anläggningen inte uppfyller kraven. Även Timrå och Sundsvalls kommuner har genom sina yttranden visat att de anser att tiden för dispensen är viktig att begränsa, för att minska miljöpåverkan.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att tre år är en rimlig tid för att följa upp effekterna av de redan vidtagna åtgärderna, efter att de nya anläggningsdelarna tagits i drift och trimmats in. Bolaget anmälde den 10 september 2018 att den nya fiberlinjen tagits i drift från den 1 september 2018. Miljöprövningsdelegationen meddelar därför dispens under perioden till och med den 1 september 2021.

Villkor

TSS

Utsläppen av suspenderande ämnen (GF/A) låg under 2015 och 2017 på 1,3 kg/Adt och 2016 på 2,3 kg/Adt under normal drift. 2016 var ett exceptionellt år, då fabriken reningsanläggning havererade. Eftersom en ny anläggning bör ha lägre specifika utsläpp än en äldre anläggning, bör utsläppen inte förväntas bli högre än 1,3 kg/Adt från och med andra halvåret av 2018. De tidigare utsläppsnivåer som redovisats i ansökan motiverar inte fullt ut den dispensnivå Bolaget yrkat på.

De nivåer Bolaget yrkat på kan inte heller motiveras av det provisoriska villkoret. Riktvärdena i de provisoriska villkoren är utformade som månadsmedelvärden och gäller för all drift. BAT-AEL är utformade som årsmedelvärden och gäller för normal drift. Ett årsmedelvärde på samma nivå som ett månadsmedelvärde, är ett mer generöst begränsningsvärde än det månadsmedelvärdet. Ett begränsningsvärde som endast gäller normal drift kan dessutom inte jämföras med ett villkor som gäller för all drift, även om tillståndsvillkoret är utformat som riktvärde.

2018-09-27

555-109-18
2262-101

Miljöprövningsdelegationen menar att om tillståndsvillkoret ska ligga till grund för villkoret för dispens från BAT, måste värdet i tillståndsvillkoret räknas ner med uppskattningsvis 10-15 % för att utsläppet inte kan ligga på högsta tillåtna månadsmedelvärde som ett medelvärde under året. Utöver detta måste tiden för normal drift räknas bort. Onormal drift bör rimligen inte förekomma mer än ca 5 % eller maximalt 10 % av tiden. Villkoret 2,2 kg TSS/Adt massa som månadsmedelvärde för all drift skulle med dessa antaganden mycket ungefärligt motsvara 1,8 kg TSS/Adt massa som årsmedelvärde och under enbart normal drift.

Ett dispensvillkor enligt Bolagets yrkande skulle vid maximal produktion innebära att 47 % högre utsläpp av TSS tillåts än med begränsningsvärdet i BAT 19. I ett realistiskt scenario ska dock anläggningen inte antas producera efter sin maximala kapacitet. Dessutom ska produktionen räknas ner med hänsyn till onormal drift. Räknat på att produktionen 2015-2017 under normal drift var ca 450 000 ton och att produktionen från och med den nya fiberlinjen förväntas fördubblas, så blir motsvarande ökning av utsläppet 30 %. Med denna produktionsnivå, men med ett dispensvillkor för BAT 19 på 1,8 kg/Adt, blir ökningen 19 %. Utifrån omfattningen av nya anläggningsdelar som tas i drift, antar miljöprövningsdelegationen att det dröjer en tid innan produktionen når upp till denna nivå. Mängden TSS som släpps ut årligen kan därför förväntas bli något lägre under dispensperioden.

Den nivå länsstyrelsen yrkat på medför ett sammanvägt begränsningsvärde på 1,5 kg/Adt vid normala produktionsmängder under dispenstiden, med undantag för de tre första månaderna.

Miljöprövningsdelegationen menar att det är skäligt att tillåta ett något högre utsläpp under dispenstiden, för att ge möjlighet att följa upp intrimningen av nya anläggningsdelar.

Sammanfattningsvis bedömer miljöprövningsdelegationen att ett villkor på 1,8 kg/Adt ska gälla för den tidsbegränsade dispensen från BAT 19. Det är inte visat att ett sådant värde kommer att innebära oproportionerligt höga kostnader i förhållande till miljönyttan.

För tiden till och med den 31 december 2018 anser dock miljöprövningsdelegationen i likhet med länsstyrelsen att 2,2 kg/Adt enligt Bolagets yrkande ska gälla.

Kväve

Bolaget uppger att utsläppen av kväve under 2015-2017 legat på 0,25 - 0,27 kg/Adt massa under normal drift. Av en ny anläggning bör kunna krävas att de specifika utsläppen blir lägre än med en äldre anläggning. Utsläppen bör således inte bli högre från och med andra halvåret av 2018 än de varit 2017 och tidigare.

Av skäl som angivits ovan, anser miljöprövningsdelegationen inte att det provisoriska villkoret i verksamhetens tillstånd motiverar den villkorsnivå Bolaget yrkar på. Villkoret 0,30 kg/Adt massa som månadsmedelvärde under all drift, motsvarar med samma antaganden som ovan 0,24 kg/Adt massa

2018-09-27

555-109-18
2262-101

som årsmedelvärde och enbart under normal drift, vilket inte ger utrymme för någon dispens.

Ett dispensvillkor enligt Bolagets yrkande skulle vid maximal produktion innebära att 20 % högre utsläpp av kväve tillåts än med begränsningsvärdet i BAT 19. I ett realistiskt scenario ska dock anläggningen inte antas producera efter sin maximala kapacitet. Dessutom ska produktionen räknas ner med hänsyn till onormal drift. Räknat på att produktionen 2015-2017 under normal drift var ca 450 000 ton och att produktionen från och med den nya fiberlinjen förväntas fördubblas, så blir motsvarande ökning av kväveutsläppet 19 %. Utifrån omfattningen av nya anläggningsdelar som tas i drift, antar miljöprövningsdelegationen att det dröjer en tid innan produktionen når upp till denna nivå. Mängden kväve som släpps ut årligen kan därför förväntas bli något lägre under dispensperioden.

Som framgår av tabell 1 ovan, skulle ett sammanvägt begränsningsvärde vid ett dispensvillkor enligt länsstyrelsens yttrande innebära att de tidigare utsläppen enligt ovan tangerar gränsen till att innehålla begränsningsvärdet.

Miljöprövningsdelegationen menar att det är skäligt att tillåta ett något högre utsläpp under dispensperioden, för att ge möjlighet att följa upp intrimningen av nya anläggningsdelar.

Sammanfattningsvis bedömer miljöprövningsdelegationen att villkoret 0,30 kg/Adt enligt Bolagets yrkande kan gälla under hela den tidsbegränsade dispensperioden. Villkoret kan inte heller i den här delen anses oproportionerligt kostsamt i förhållande till miljönyttan.

Det är viktigt att utsläppen av kväve inte tillåts öka så mycket att statusen för näringsämnen i Alnösundet riskerar att försämrats. Miljöprövningsdelegationen bedömer att sådan risk inte finns med den begränsning av tid som gäller för dispensen.

Verkställighet

Bolaget har yrkat att dispensen ska gälla omedelbart. Med hänsyn till att beslutet gäller en redan pågående miljöfarlig verksamhet och frågan är avgränsad till att omfatta begränsningsvärden för utsläpp av kväve och TSS i aktuell anläggning finns enligt miljöprövningsdelegationen grund för att meddela verkställighetsförordnande. Dispensbeslutet gäller alltså även om det inte har vunnit laga kraft.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Östersund, se bilaga 2. Skrivelsen ska ha kommit in till miljöprövningsdelegationen **senast den 1 november 2018**.

2018-09-27

555-109-18

2262-101

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Västernorrland. I beslutet har deltagit Ulrika Prytz, ordförande och Frida Uebel, miljöszakunnig. Ärendet har föredragits av Anna Bäckman, miljöhandläggare.

För miljöprövningsdelegationen,

Ulrika Prytz

Bilagor:

1. Hur man överklagar

Kopia till:

Naturvårdsverket (registrator@naturvardsverket.se)

Havs- och vattenmyndigheten (havochvatten@havochvatten.se)

Miljö- och byggnämnden Timrå kommun (miljo@timra.se)

Miljönämnden Sundsvalls kommun (miljonamnden@sundsvall.se)

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.